

Beemvejeva napoved, da bodo vsako leto predstavili po en nov model, se uresničuje: predani nova serija »7«; lani dvosedežni kabriolet Z-1; in letos nova serija »5«. Podobnosti med »sedmico« in »petico« ni mogoče prezreti.

A BMW – uradno: nova »petica«, ni pomanjšana »sedmica«. To je avtomobil s povsem lastno »osebnostjo«!

Naj bo, če hočejo, tako! Navsezadnje je nova »petica« – navkljub zelo podobnemu nosu, zelo podobnim bokom in zelo podobnemu zadku – manjša od »sedmice« in zato tudi kompaktnjša ter za oči morebiti celo skladnejša od večjega in dražjega modela.

Obenem so najnovejši beemveji za 10 centimetrov daljši, za 5 centimetrov širši in za 3 milimetre nižji od svojih predhodnikov. Tudi medosna razdalja je zdaj za 13,5 centimetrov daljša kot prej. Pa ne le z merami, tudi s celotnim vtisom, predvsem pa z veliko moderne tehnike, elektronike in s samo šestvaljnimi motorji hoče biti na novo rojena serija »5« več vredna kot prej. Gre za loščenje Beemvejevega znaka. Sijal naj bi predvsem v smeri Stuttgarta, da ne bi tamkajšnja trikraka zvezda preveč bleščala v oči.

Tudi novi BMW je športna limuzina. Limuzina zaradi udobja za štirimi vrati, športna zaradi ostale vsebine in kupejevsko zglednih zadnjih strešnih opornikov. Karoserijo so oblikovali v vetrovniku, ne pa izključno v njem. Zato s $C_w=0,30-0,32$ (odvisno od različice) ne sega po aerodinamičnih rekordih.

Eberhard von Kuenheim, prvi mož te avtomobilske hiše, pravi: »Mi prodajamo avtomobile, ne pa količnike zračnega uporala«.

Zato ima tudi nova serija »5« značilno beemvejevske nosove: s štirimi okroglimi žarometi (zunajna dva, za kratko luč, in doplačane meglenke so elipsoidni) ter z ledvičasto masko, ki je zdaj odeljeno obrobljena in ozaljšana

BMW serija »5«

PETKRAT PET

Po zgledu »sedmice«: ugledno privzdignjeni Beemvejev srednji razred

s čisto tankim kromastim okvirom. Saj je kroma zdaj v celem dosti manj na avtu kot ga je bilo prej.

Odbijača, na primer, sta motno črna, prednji pa je zasnovan tako, da zmore brez škode kljubovati udarcem do hitrosti 4 kilometrov na uro. Udarce s hitrostjo do 15 kilometrov na uro prevzame nato karoserijski nos, ki je sposoben vsrkati škodljivo energijo, ne da bi bil pri tem poškodovan motorni prostor za njim. Hkrati pa je novi BMW kos tudi čelnim trčenjem do hitrosti 56 kilometrov na uro (= 35 milj na uro, ameriška norma), ne da bi bila pri tem prizadeta potniška »celica«. Navsezadnje karoserija novih beemvejev ni nova le po obliki, ampak tudi po celotni zasnovi. Zato je v primerjavi s prejšnjo znatno čvrstjša. Njena statična čvrstost je pri zgbu večja za 43, pri vzvoju pa za 70 odstotkov; in njena dinamična čvrstost je pri zgbu in pri vzvoju večja za 30 odstotkov.

Seveda je vse to v tesni zvezi z varnostjo potnikov, njej pa je

Nova maska, nov ugled

Deljivi zadnji luči, pokrov do tal prtljažnika, 460 litrov praznine

namenjena tudi premišljena serijska ali dodatna oprema. Na primer: po višini samodejno nastavljivi varnostni pasovi, ki so ob zadnji klopi zasukani od znotraj navzven (kot pri BMW »7«); zračna vreča v volanskem obroču; večja obrisana površina prednje šipe (84 odstotkov); hitrosti vozila prilagodljiva brisalnika; visokotlačna brizgalka za žaromete; dve zunanji ogledali, od katerih se desno, za vzvratno prestavo prilagodi voznji ob pločniku; in tako dalje.

Nova serija »5« pomeni visokozmogljive avtomobile, ki hočejo biti hkrati tudi zelo udobna prevozna sredstva. Zato je zdaj pred zadnjo klopjo za štiri centimetre več dolžine, namenjene nogam. Opazno zmanjšali so hrup v vozilu – ne le na račun večje količine zvočno tesnilnih materialov v avtu, tudi zaradi temeljiteje obdelanega stropa in zaradi trojnih gumastih tesnil na robovih vrat. Zračni pretok, najsi bo svež ali topel je po novem za petino večji. In serijska oprema vozila zavisi pač od različice, ki jo kupec izbere. Osnovni model je 520i, zelo podobno zalogo opreme pa ima tudi 524 td: 80-litrsko (plastično in proti udarcem posebej zaščiteno) posodo za gorivo, petstopenjski menjalnik, servo volan, brezazbestno sklopko in zavorne obloge, protitoplotne šipe, osrednjo ključavnico, prednja sedeža, nastavljiva po višini, radijsko anteno v zadnji šipi in tako dalje. BMW 525i je bogatejši za ABS, spredaj hlajene zavorne kolute (ti so pri vseh različicah ob vseh štirih kolesih in znatno večji kot doslej), ojačan menjalnik, širša kolesa in kontrolno ploščo.

Kdor kupi 530i, dobi še na hitrost prilagodljive brisalnice, luksuznejše notranje obloge, meglenke (elipsoidne), bralno luč ter gretje ključavnice v voznikovih vratih, levega zunanjšega ogledala in brizgalk za na šipo. V ceno BMW 535i, pa sodijo tudi lahka platišča, izrazito nizkopresečne gume, športni volanski obroč, v usnje odeta prestavna ročica, električno vodene šipe v vratih ter potovalni računalnik.

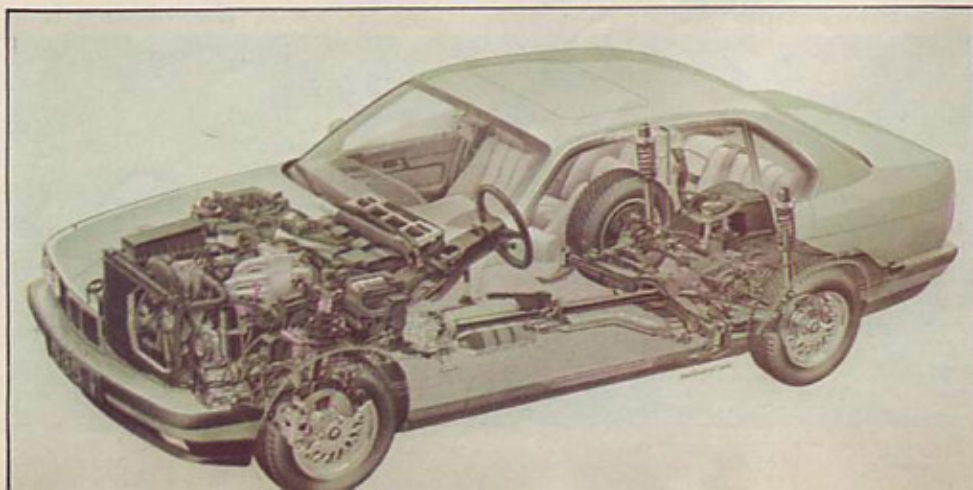
Med doplačila pa sodijo tudi še imenitnejše reči: klimatska napra-

va, deljivo zgiblivo zadnje naslonjalo, ASC (samodejno preprečevanje zdrsanja pospeševalnih pogonskih koles) in podobno.

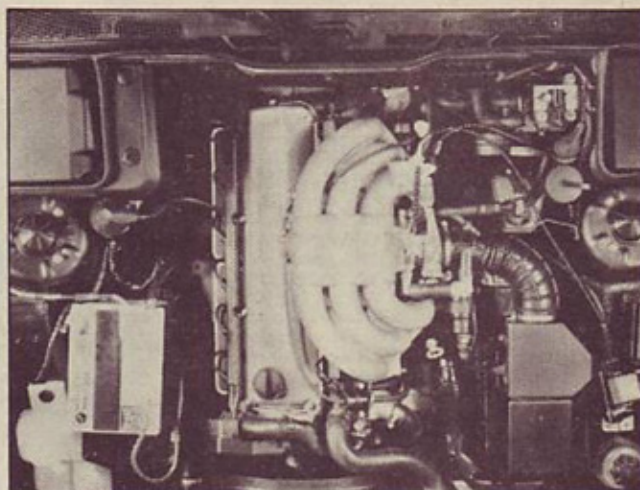
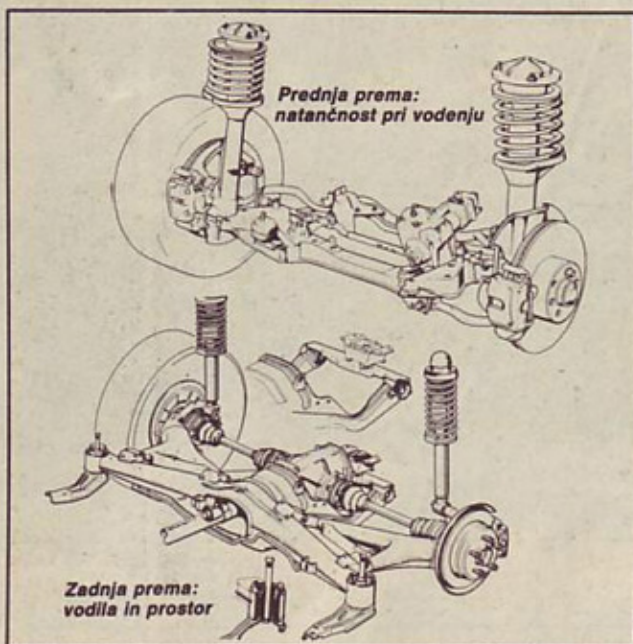
Stirivalni motorji ne sodijo več v okvir tistega, kar hočejo novi srednjeveliki beamveji biti. Zato so v vseh petih nosovih serije »5«

nameščeni vrstni šestvaljniki. Manjša dva, z 2,0 in 2,5 litra gibne prostornine so presadili iz beamvejev serije »3« (320i in 325i). Večja dva, s 3,0 in 3,5 litra gibne prostornine pa poznamo iz največjih beamvejev – serije »7«. Šestvaljni pa je tudi že od prej znani, 2,4-litrski turbo-dizelski motor. Vsem

motorjem po vrsti je skupna digitalna motorna elektronika, kar pomeni skrbno usklajeno in sprotno nadzirano delovanje elektronskega vbrzgovanja goriva in elektronskega vžiga, pa tudi možnost samodiagnoze ob morebitnih okvarah. Vsi bencinski motorji so opremljeni s tristeznimi uravnava-

Sestvaljniki z veliko elektronike

nimi katalizatorji in namenjeni navadnemu bencinu brez svinca.

Elektroniko pa so vsadili tudi v podvozje, sicer kot doplačilno opremo pri močnejših dveh različicah, pa vendar: zaželeli si je

moč napravo EDG, kar pomeni elektronsko prilagajanje blaženja v podvozju po želji voznika in potnikov. Izbira je dvojna: »šport« in »udobje«.

Pa, saj je podvozje novih beemvejev tudi brez te naprave enako temeljito in polno kot so temeljiti motorji v njih. Prednjo premo oznanja tovarna kot dvojno vodeno, z vzmetnimi nogami ter prečni vodili, z odličnim ravnim tekom ter z možnostjo izravnavanja zaviralnih učinkov. Posamični zadnji obesi z vzmetnima nogama sestavljata natančno, nekoliko prostorsko vodeno zadnjo premo, ki je na sredini dvojno in elastično speta s karoserijo. Volan je – ne glede na različico – zasnovan s krogljčnim prenosom in olajšan s servoogajevalno napravo.

Tehnični podatki BMW »5«

Različica	BMW 520i kat	BMW 525i kat	BMW 530i kat	BMW 535i kat	BMW 524 TD
motor	6-valjni, vrstni	6-valjni, vrstni	6-valjni, vrstni	6-valjni, vrstni	6-valjni, vrstni, turbo-dizel
gibna prostornina (kubiki)	1990	2494	2986	3430	2443
vrtna in gib (mm)	80,0x66,0	84,0x75,0	89,0x80,0	92,0x86,0	80,0x81,0
največja moč kW (KM) pri 1/min	95 (129) pri 6000	125 (170) pri 5800	138 (188) pri 5800	155 (211) pri 5700	85 (115) pri 4800
kompresija, gorivo	8,8 : 1 nav. neosvinčen	8,8 : 1 nav. neosvinčen	9,0 : 1 nav. neosvinčen	9,0 : 1 nav. neosvinčen	22,0 : 1 plinsko olje
največji navor (Nm pri 1/min)	164 pri 4300	222 pri 4300	260 pri 4000	305 pri 4000	220 pri 2400
odmična gred (pogon)	v glavi (zob. jermen)	v glavi (zob. jermen)	v glavi (veriga)	v glavi (veriga)	v glavi (zob. jermen)
polnjenje z gorivom, vžig	vbrizgavanje goriva, digitalna motorna elektronika				
menjalnik (št. prestav)	5	5	5	5	5
prednja prema, volan	posamične obese, vzmetni nogi, prečna vodila, stabilizator, volan s kroglicami, servo, prestava 14,5 : 1				
zadnja prema	posamične obese, vzmetni nogi, poševna in vzdolžna vodila, stabilizator				
zavore spredaj	kolutne, servo	kolutne, hlajene servo, ABS			kolutne, servo
zavore zadaj	kolutne, servo	kolutne, hlajene, servo, ABS			kolutne, servo
platišča	6Jx15	61/2Jx15	61/2Jx15	7Jx15	6Jx15
gume	195/65 R 15 H	195/65 VR 15	205/65 VR 15	225/60 VR 15	195/65 R 15 H
teža praznega vozila (kg)	1400	1450	1510	1525	1480
dovoljena skupna teža (kg)	1910	1960	2020	2035	1990
medosna razdalja (m)	2,761	2,761	2,761	2,761	2,761
dolžina x širina x višina (m)	4,720x1,751x1,412				
0-100 km na uro (s)	11,9	9,5	8,6	7,7	12,9
največja hitrost (km/h)	203	221	227	235	192
poraba goriva po ECE (l/100 km)	7,5/9,2/12,1	7,0/8,5/13,1	7,4/9,2/15,9	7,6/9,6/16,6	še ni podatka

OPOMBA: vsi bencinski motorji so opremljeni z uravnanimi katalizatorji izpušnih plinov

MARTIN ČESENJ